Lietas Nr. 11400027115
Lietas arhīva Nr. KA05-0025-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2017.gada 10.martā

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Lapiņš,
tiesnese E.Driba un tiesnese G.Kukaine
piedaloties prokuroram A.Silavam
aizstāvei G.Karitonei

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu sakarā ar cietušā SIA /Nosaukums A/ iesniegto apelācijas sūdzību par Cēsu rajona tiesas 2016.gada 9.septembra spriedumu.

Noklausījusies tiesneša M.Lapiņa ziņojumu un iepazinusies ar pierādījumiem krimināllietā, Vidzemes apgabaltiesa

konstatēja,

ka ar Cēsu rajona tiesas spriedumu:

/pers. C/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 200 stundām.

/pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 160 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu piespriestajam sodam pilnīgi pievienoti Vidzemes apgabaltiesas 2016.gada 26.aprīļa spriedumā piespriestie pamatsodi un galīgais sods /pers. D/ noteikts piespiedu darbs uz 240 stundām un brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 2.[1]daļu /pers. D/ noteikts piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /pers. D/ brīvības atņemšanas sods atzīts par izciestu un kā izciestas ieskaitītas 12 piespiedu darba stundas.

No /pers. C/ un /pers. D/ solidārā atbildībā par labu SIA /Nosaukums A/ piedzīta kaitējuma kompensācija 1044 EUR.

Par labu SIA /Nosaukums A/ piedzīta atlīdzība par juridiskās palīdzības sniegšanu cietušā SIA /Nosaukums A/ pārstāvim - no /pers. C/ 175 EUR un no /pers. D/ 175 EUR.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ un /pers. D/ atzīti par vainīgiem un sodīti par to, ka viņi, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību).

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos pirmās instances tiesas konstatētajos apstākļos.

2015.gada naktī uz 2.maiju, pirmstiesas kriminālprocesā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. C/ un /pers. D/, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, kvadricikla zādzības nolūkā aizgāja līdz SIA /Nosaukums A/ kvadriciklam CanAm Outlander XMR 1000 B Int, kas atradās novietots grants karjerā, Amatas novadā, Drabešu pagastā, /Nosaukums B/. /pers. C/ un /pers. D/, kopīgi un saskaņoti rīkojoties, realizēja savu noziedzīgo nodomu, iedarbināja kvadriciklu, ar kuru kopīgi aizbrauca. /pers. C/ un /pers. D/ nozagto kvadriciklu kopīgi izmantoja kā sev piederošu, vizinājās ar to un mēģināja pārdot. Šādā veidā /pers. C/ un /pers. D/, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, slepeni nolaupīja SIA /Nosaukums A/ piederošo kvadriciklu CanAm Outlander XMR 1000 B Int 15718 EUR vērtībā.

Cietušais SIA /Nosaukums A/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā apstrīdējis pirmās instances tiesas spriedumu daļā par abiem apsūdzētajiem noteiktajiem sodiem to mīkstuma dēļ.

Atsaucoties uz Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteiktajiem soda noteikšanas principiem, cietušais norādījis, ka apsūdzētie izdarījuši smagu noziegumu (zādzību), ar kuru uzņēmumam radīja kaitējumu 15718 EUR apmērā. Nozagtās mantas vērtība bijusi liela un tuvu likumdevēja noteiktajam lielajam apmēram. Tiesa esot nepamatoti norādījusi, ka šis apstāklis pats par sevi nevar būt izšķirošs, jo nozagtais kvadricikls tika atgriezts cietušajam. Izdarot šādus secinājumus, tiesa esot ignorējusi to, ka tūlīt pēc zādzības vainīgās personas centās kvadriciklu pārdot par 5 tūkstošiem *euro*, ievietojot interneta portālā attiecīgu paziņojumu. Tas esot nejauši kļuvis zināms cietušajam, un tikai paša cietušā operatīvas darbības rezultātā netikusi pieļauta nozagtās mantas tālāka realizācija. Cietušais pats esot izņēmis kvadriciklu no zādzībā vainīgām personām. Cietušais arī norādījis, ka sakarā ar vainīgo personu prettiesisku rīcību, kvadricikls tika bojāts, un uzņēmumam nodarīts kaitējums 1044 EUR apmērā. Minēto faktu abas vainīgās personas esot atzinušas tikai daļēji, zaudējumus uzņēmumam labprātīgi neesot segušas vēl šobrīd, kaut arī no zādzības izdarīšanas brīža pagājis jau vairāk kā gads.

Apelācijas sūdzībā norādīts arī uz abu apsūdzēto personībām. Neskatoties uz to, ka abi uz zādzības izdarīšanas brīdi juridiski skaitījušies nesodīti, no lietas materiāliem esot redzams, ka /pers. C/ 2015. un 2016.gadā vairākkārt saukts pie administratīvās atbildības, piespriestie sodi neesot nomaksāti. Lietā neesot pierādījumu, ka /pers. C/ strādātu algotu darbu. Cietušais atsaucies uz prokurora norādīto tiesas sēdē, ka /pers. C/ turpina izdarīt zādzības, un ir uzsākti jauni kriminālprocesi pret viņu.

Tāpat apelācijas sūdzībā norādīts arī uz /pers. D/ personību raksturojošiem apstākļiem - viņam jau iepriekš vairākkārtīgi piemēroti audzinoša rakstura piespiedu līdzekļi, iepriekš tiesāts par izdarītām zādzībām, lai arī uz zādzības izdarīšanas brīdi skaitījies nesodīts, pēc šīs zādzības 2016.gada 11.februārī notiesāts vēl par divām zādzībām, līdz tiesai no piespriestajām 80 piespiedu darba stundām bija atstrādājis tikai 12 stundas, kaut algotu darbu nestrādā. Tas liecinot par negodprātīgu /pers. D/ attieksmi pret šāda veida soda izpildi. Turklāt vēl /pers. D/ esot administratīvi sodīta persona, kura nav nomaksājusi piespriesto administratīvo sodu.

Cietušā ieskatā abām personām noteiktais soda veids neatbilst un nesekmē Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktā soda mērķa sasniegšanu, turklāt arī prokurors tiesā esot lūdzis abas personas sodīt ar brīvības atņemšanas sodu.

Apelācijas sūdzībā izteikts lūgums atcelt Cēsu rajona tiesas spriedumu daļā par apsūdzētajiem noteikto sodu un sodīt viņus ar brīvības atņemšanas sodu saskaņā ar panta sankciju.

Apelācijas instances tiesai cietušā SIA /Nosaukums A/ pārstāvis /pers. G/ nosūtījis iesniegumu. Tajā viņš lūdzis apelācijas sūdzību izskatīt bez cietušā klātbūtnes un sūdzība tiekot uzturēta pilnā apmērā. Līdz 2017.gada 8.martam vainīgās personas neesot segušas uzņēmumam radīto kaitējumu.

Apsverot iesniegtās apelācijas sūdzības motīvus, iepazīstoties ar krimināllietā esošiem materiāliem, uzklausot prokurora, abu apsūdzēto un /pers. D/ aizstāves viedokļus, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par kaitējuma kompensācijas izlemšanu SIA /Nosaukums A/ labā, taisot šajā daļā jaunu spriedumu. Pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts.

Lemjot jautājumu par cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvja iesniegtās apelācijas sūdzības pamatotību, Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 551.panta ceturtajā daļā noteikto par to, ka cietušais un viņa pārstāvis apelācijas sūdzībā nevar lūgt vairāk par to, ko viņi lūguši iztiesāšanā pirmās instances tiesā.

No pirmās instances tiesas sēdes protokoliem izriet, ka ne cietušā pārstāvis /pers. G/, ne juridiskās palīdzības sniedzēja A.Meļņika, kura 2016.gada 8.septembra tiesas sēdē bija pilnvarota izmantot cietušā pārstāvja tiesības (2.sēj.55.lapa), vispār neizteicās par apsūdzētajiem nosakāmā soda veidu vai mēru.

Neraugoties uz to, cietušā pārstāvis /pers. G/ apstrīdējis spriedumu daļā par apsūdzētajiem noteiktā soda veidu.

Valsts apsūdzības uzturētājs nav iesniedzis protestu par tiesas spriedumu, taču apelācijas instances tiesā valsts apsūdzības uzturētājs lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto sodu un viņam to noteikt bargāku.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot apsūdzētajam soda veidu, jāņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturs, radītais kaitējums, kā arī vainīgā personību raksturojošie dati.

Par Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz četriem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta ceturtajā daļā noteiktajam, apsūdzētie ir izdarījuši smagu noziegumu.

Pirmās instances tiesa ir vērtējusi noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, to vidū tā izdarīšanas veidu, vainīgo motivāciju un abu apsūdzēto lomu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Vērtējot krimināllietā noskaidroto, Cēsu rajona tiesa pamatoti atzinusi, ka noziedzīgā nodarījuma iniciators bijis apsūdzētais /pers. C/. /pers. C/ pamatā braukājis ar nozagto kvadriciklu. Tieši /pers. C/ meklējis pircēju nozagtajam kvadriciklam. Pirmās instances tiesa atzinusi, ka /pers. D/ loma izdarītajā zādzībā bijusi neliela un viņam nevar tikt noteikts bargāks sods kā /pers. C/. Minētais Cēsu rajona tiesas secinājums apelācijas sūdzībā nav apšaubīts.

Cēsu rajona tiesa ņēmusi vērā arī faktu, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī abi apsūdzētie bija juridiski nesodītas personas.

No Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas /pers. C/ vēl notiesāts 2016.gada 7.decembrī pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 180.panta pirmās daļas (4 noziedzīgi nodarījumi), 314.panta daļas (2 noziedzīgi nodarījumi), 50.panta pirmās daļas, 55.panta ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu un piespiedu darbu uz 250 stundām. Spriedums stājies spēkā 2017.gada 7.janvārī.

/pers. C/ ir sodīts administratīvā kārtā un nav nomaksājis vienu 2015.gadā uzlikto naudas sodu un 2016.gadā uzlikto naudas sodu (1.sēj.153.lapa).

Pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas /pers. D/ vēl notiesāts 2016.gada 11.februārī pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas un 175.panta trešās daļas (2 noziedzīgi nodarījumi), 50.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 9 mēnešiem un piespiedu darbu uz 120 stundām (1.sēj.160.-163.lapa, 2.sēj.3.-9.lapa). 2016.gada 26.aprīlī spriedums atcelts daļā par /pers. D/ noteikto sodu. Vidzemes apgabaltiesa /pers. D/ noteikusi brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem un piespiedu darbu uz 80 stundām (2.sēj.10.-18.lapa). Spriedums stājies spēkā 2016.gada 16.jūnijā. No brīvības atņemšanas soda izciešanas vietas /pers. D/ atbrīvojies 2016.gada 7.jūnijā.

/pers. D/ 2015.gada 8.aprīlī sodīts administratīvā kārtā un nav samaksājis uzlikto naudas sodu (1.sēj.164.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru, jāņem vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Abi apsūdzētie savu vainu atzinuši un nožēlojuši. Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu minēto faktu Cēsu rajona tiesa atzinusi par apsūdzēto atbildību mīkstinošo apstākli.

Savukārt atbildību pastiprinošus apstākļus /pers. C/ un /pers. D/ Cēsu rajona tiesa nav konstatējusi.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētais /pers. C/ iesniedza trīs maksājuma uzdevumus. No tiem izriet, ka 2017.gadā 24.janvārī, 17.februārī un 9.martā viņš cietušā norādītajā kontā kopā ieskaitījis 200 EUR par nozieguma rezultātā radīto kaitējumu.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētais /pers. D/ iesniedza maksājuma uzdevumu par to, ka 2017.gada 10.martā cietušā kontā ieskaitīti 450 EUR par nozieguma rezultātā radīto kaitējumu.

Tā kā noziedzīgā nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma atlīdzināšana uzsākta tikai pēc pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas un noziedzīgā nodarījuma rezultātā radītais kaitējums 1044 EUR pilnībā nav atlīdzināts, Vidzemes apgabaltiesa šo faktu neatzīst par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē, bet ņem vērā lemjot jautājumu par soda veida noteikšanu saistībā ar iesniegtajā apelācijas sūdzībā norādītajiem motīviem.

Tā kā noziedzīgā nodarījuma rezultātā radītais kaitējums līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim ir daļēji atlīdzināts, tad Cēsu rajona tiesas spriedums daļā par radītā kaitējuma 1044 EUR solidāru piedziņu no abiem apsūdzētajiem ir atceļams. No apsūdzētajiem /pers. C/ un /pers. D/ solidāri par labu SIA /Nosaukums A/ ir piedzenami 394 EUR.

/pers. D/ Vidzemes apgabaltiesai iesniedza ieskatam darba līgumu. No tā izriet, ka no 2016.gada 24.oktobra /pers. D/ pastāvīgi strādā SIA /Nosaukums C/.

Izvērtējot visus iepriekš minētos apstākļus kopumā Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Cēsu rajona tiesa apsūdzētajiem /pers. C/ un /pers. D/ par noziedzīgo nodarījumu noteikusi panta sankcijā paredzētu sodu piespiedu darba veidā.

Vidzemes apgabaltiesai nav pamats apšaubīt Cēsu rajona tiesas secināto, ka soda mērķu sasniegšanai nav nepieciešams ne /pers. C/, ne arī /pers. D/ noteikt tādu sodu, kas būtu saistīts ar brīvības atņemšanu. Pirmās instances tiesas ieskatā šāds sods būs taisnīgs un tas rezultēsies ar Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķu sasniegšanu. Par to liecina arī apsūdzēto veiktās darbības līdz sprieduma stāšanās brīdim labprātīgi atlīdzinot radīto kaitējumu. Šajā sakarībā apsūdzētais /pers. D/ ir uzsācis arī pastāvīgas darba attiecības.

Nosakot /pers. D/ galīgo sodu pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pirmās instances tiesa piespriestajam sodam ir pilnīgi pievienojusi Vidzemes apgabaltiesas 2016.gada 26.aprīļa spriedumā piespriesto pamatsodu. Spriedums šajā daļā ir pamatots un nav apstrīdēts.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563., 564. un 565.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda

atcelt Cēsu rajona tiesas 2016.gada 9.septembra spriedumu daļā par kaitējuma kompensācijas izlemšanu.

Piedzīt no /pers. C/ un /pers. D/ solidāri par labu SIA /Nosaukums A/ 394 EUR.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā 83.49 EUR, kas saistīti ar advokātes piedalīšanos apelācijas instances tiesā pēc norīkojuma, nosakot viņam termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei - 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā 10 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot Vidzemes apgabaltiesā kasācijas sūdzību (protestu), izteikto prasību pamatojot ar Krimināllikuma pārkāpumu (Kriminālprocesa likuma 574.pants) vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu (Kriminālprocesa likuma 575.pants).

Pilns spriedums tiks sagatavots un būs pieejams Vidzemes apgabaltiesas kancelejā 2017.gada 17.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Lapiņš

Tiesnese E.Driba

Tiesnese G.Kukaine